

պեա եպիսկոպոսական թագ զնէ պատարագի առնն: 1772 ին, Պասմաճեան պաշտօնապէս կը հրաժարի. բայց չընդունուի իր հրաժարականը. վերջապէս կը պնդէ եւ կը հրաժարի 1773 ին, եւ կը քաշուի Սիւլեսարի վանքը, ուր կը մնայ իբրեւ ակիս սասն. Պասմաճեան պատրիարքութենէ և իր հակառակորդներուն թըլշնամանքէն և նեղութենէն ազատուելու համար կ'ուզէ Երուսաղէմ երթալ կամ Պոլսի մէջ սուն մը քաշուիլ՝ երբ այս ծրագիրը չյաջողիր՝ Թէքիրտաղի առաջնորդութիւնը կ'ուզէ. բայց այս ալ ոչ յառաջանայ, վերջապէս Կիպրոսի Առաջնորդութիւնը կ'ուզէ և կ'երթայ ինն: Այս պաշտօնը կը վարէ իբրեւ ակիս սասն. Պասմաճեան, նեղուած իր գլխէն անցած գէպքերէն, կ'որոշէ Արևմուտք անցնիլ. և ձմեռնային եղանակին մէջ, ծովային երկար ճամբորդութենէ ևտքը, կը հասնի Վնէժ (Վենետիկ). ակիս հիկ կը մնայ հոն, մտաւորապէս մինչև 1776, այն տեղէն սեծաւ սիրով կը հրաւիրուի Հասովմ, ուր կը մնայ իբրեւ ակիս ինն. և յետոյ կուգայ Անգոնա ծովեզերիայ քաղաքը 1777 ապրիլի մէջ, և կը մնայ հոն. վեց տարոյ չափ մինչև 1782: Անգոնայի մէջ կը նեղուի ի կորուսեալ ժամանակ եւ ժանտախտակէն լատիններէն չգիտնալուն համար, ուստի 1782 ին Վենետիկ կ'երթայ և կը հիւրընկալուի Ս. Ղազարու միաբանութեան արքահայր Ստեփանոսէն և Սեղբոսեան Յովհաննէսէն: 1784 ին Անգոնայի մէջ իջուածքի մը կ'ենթարկուի Պասմաճեան և կը խնամուի փրօփականտայի հոգածութեամբ. զի ըստ որում հոգաբարձոք էին եկեղոց ակեկոց եւ կեղեցակաւոց ուր ի յարեւելից. իր ողջունագիրներէն միտն մէջ կ'ըսէ թէ՛ հինգ տարիէ ի վեր իբր կիսակենդան կոճղ անկողնի կը ծառայէ, ուժասպառ է, ծունկերը կ'թոտ, ակունքերը թափած, լեզուն ծանրացած, աղեթափ, աչքերը տկար, ականջները ցաւոտ, բոլոր մարմինը դողդոջուն, հալած եւ մաշած: Իր յիշատակարանը «ողջունագիրներէ» կազմուած է. և վերջինը զոր գրած է Անգոնայէն կը կրէ 1789 սեպտ. 4 թուականը, որուն բովանդակութենէն կը հասկցուի թէ՛ Պասմաճեան 74 տարեկան է: Անտոնեանց միաբանութեան յանձնուած և սրճանագրուած իր գիրքերը կը կրեն 1791 թուականը, այսինքն հաւանաբար իր մահուան տարին, որով 75-76 տարեկան վախճանած կ'ըլլայ Անգոնայի մէջ. իր տապանագիրը՝ որ թուական չունի եւ Պասմաճեանի ուր մեռած ըլլալը չհասկցուի անկէ՛ պարզ ընդօրին-